

Ромски приказки-Романи масаля-Ромски приказки

О ДЕВЕЛ АВИЛО АНДО ЧОВРЕНГОРО КХЕР

Ек бут чоро ром яшарлас ни ромняса бут бари човримаси. Парварнас пумен сому делас у Дел. И ромни лескири гаравелас у човрипе кхатар и мануша, те ни асан ленса кай си пхабарлас и фуруни ти сансълар и мануша, та пекела маро саста куркески.

Ек бут кхални жувли мангела ти ахалол со гарайла адя жувли. Жала кай и чоре мануша, на марла кай гар, гирла берденбери, таман и човри жувли пхабардас и фуруни, кана ахайлос и чори жувли та гирде жоно, нашлас коли кхерести лажаймастар. И кханли жувли пурела и фуруни, ти дикхел со пекола андре, дали иси маро или хухайна, со ти дикхел - и фуруни пхерзи мареса!

И кхални жувли ачшилас пески анду лажай-не.

- Анта и пал! - ушкиндас и човри жувляки.

А и човри ромни пхендас лаки:

- Ме гелом ти анта и пал.

Кидял авилос баро чудос анду човренгоро кхер.

ВЯРАТА СТОРИЛА ЧУДО

Умало нямало един много беден ром, който живеел с жена си и многобройната си челяд на края на селото. Нямали си имот, ни овчица, ни козица. Мъжът и жената едва смогвали да прехранят семейството си. Той не спирал да оре и копае по чуждите ниви и лозя, а тя обикаляла съседките си да им помага в стопанската работа. Давали ѝ яйца, брашно, сланина, но винаги се съобразявали с гордия ѝ характер. Тя криела бедността си от хората, не искала да знаят, че храната не им достига. Страхувала се, че някой може да се подиграе с децата или с мъжа ѝ. И все вярвала, че скоро, много скоро и те ще се сдобият с имотец, с някоя кокошчица или яренце. Блестяло от чистота в бедния дом. Стопанката от вечерта приготвяла всичко на мъжа и на децата си, припалвала кандилото, а сутрин ставала и докато премитала двора, все пеела. Мъжът ѝ палел печката, а тя с децата поддържала огъня, за да си помислят хората, че пече хляб за цялата седмица. Не се харесвало това на съседката ѝ, която освен че мързелувала и оставяла децата си да въшлясват, все заничала през плета да разбере как живеят, защо коминът им

все дими. Една сутрин тя отишла у бедните хора. Без да почука на вратата, бързо влязла вътре и се заозъртала, искала всичко да забележи. Бедната жена, тя тъкмо запалила печката и я поздравила, но като се сетила за какво е дошла, побързала да излезе навън уж да вземе нещо, а и да се помоли, че изгаряла от неудобство и срам. Лошата жена мигом грабнала ръжена да отвори печката, за да се наслади на ромската беднотия. Още щом приближила, отвътре вместо огън я лъхнала миризмата на току-що изпечен хляб. Печката била пълна с бели горещи самуни. Ужасила се от изненада мързеливата съседка. Не вярвала на очите си, но успяла да извика на стопанката:

- Лено, - тя тъй се казвала - дай една лопата, че да не изгори хлябът.

Бедната жена едва се съвзела, като видяла хляба през вратичката на печката.

- За нея излязох - смутолевила тя и подала дървената лопата.

Вярата, нейната Вяра сторила чудото.

(От книгата с ромски приказки, преразказани от Васил Чапразов)

© Александър Захариев